

Σερά σημαντικών αλλαγών που αναμορφώνουν το Οικογενειακό Δίκαιο και θέτουν σε στέρεες βάσεις τις σχέσεις γονέων και παιδιών μετά το διαζύγιο εισάγονται με το νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης για τις μεταρρυθμίσεις στις σχέσεις γονέων και τέκνων. Πρόκειται για το πολυαναμενόμενο νομοσχέδιο που αφορά στην από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας των ανήλικων παιδιών, το οποίο έχει λάβει την τελική του μορφή και αναμένεται παρουσιαστεί το επόμενο διάστημα στο Υπουργικό Συμβούλιο. Το «ΘΕΜΑ» παρουσιάζει σε αποκλειστικότητα τις νέες οριστικές διατάξεις του εν λόγω νομοσχεδίου, οι οποίες αιτελούν τομή στο Οικογενειακό Δίκαιο, καθώς με αυτές εισάγεται για πρώτη φορά η υποχρέωση των γονιών να προσφεύγουν αρχικά σε διαμεσολαβητή σε περίπτωση που διαφωνούν για το συμφέρον του παιδιού τους. Αν δεν καταφέρουν και με τον τρόπο αυτό να βρουν λύση, τότε θα επιλαμβάνεται η Δικαιοσύνη.

Επίσης, με το νομοσχέδιο προσδιορίζονται οι συνέπειες που θα έχουν οι δύο γονείς αν δεν ασκούν σωστά τη γονική μέριμνα, ενώ ρυθμίζονται λεπτομερώς τα ζητήματα που ανακύπτουν όταν αυτή δεν είναι δυνατόν να ασκηθεί από κοινού. Επιπρόσθετα, οι νέες ρυθμίσεις προβλέπουν ότι πριν από κάθε απόφαση που θα αφορά τη γονική μέριμνα το δικαστήριο μπορεί να ζητήσει τη γνώμη του παιδιού ενώ, οι υποθέσεις αυτές θα εκδικάζονται πλέον από δικαστές που θα έχουν περάσει πρώτα από τα θρανία και θα έχουν παρακολουθήσει ειδικά προγράμματα επιμόρφωσης. Έτσι, μια προς μια οι διατάξεις του νομοσχεδίου προβλέπουν:

Συναινετικό διαζύγιο

Στο άρθρο 4 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι σε περίπτωση συναινετικού διαζυγίου μεταξύ των δύο συζύγων συνάπτεται συμφωνία λύσης του γάμου τους παρουσία των δικηγόρων τους. Αν υπάρχουν ανήλικα τέκνα, με την ίδια συμφωνία, που θα ισχύει για δυο έτη, «*ριθμίζεται η κατανομή της γονικής μέριμνας και ιδίως η επιμέλεια των τέκνων, ο τόπος διαμονής τους, ο γονέας με τον οποίο διαμένουν, η επικοινωνία τους με τον άλλο γονέα και η διατροφή τους*». Ακολούθως ο συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη με την οποία βεβαιώνει τη λύση του γάμου. Ωστόσο, όταν η βεβαίωση αφορά την επιμέλεια, την επικοινωνία και τη διατροφή των ανήλικων τέκνων η πράξη αποστέλλει εκτελεστό τίτλο, εφόσον έχουν συμπεριληφθεί στη συμφωνία οι ρυθμίσεις των άρθρων 950 και 951 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Μετά τη λήξη ισχύος της συμφωνίας μπορεί να ρυθμίζεται η επιμέλεια, η επικοινωνία και η διατροφή των τέκνων για περαιτέρω χρονικό διάστημα με νέα συμφωνία.

Το συμφέρον του παιδιού

Αναφέρεται (άρθρο 5) ότι κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο συμφέρον του παιδιού. Προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να αισιφλέπει και η απόφαση του δικαστηρίου που θα εκδοθεί και η οποία θα πρέπει να λαμβάνει «*ιδίως υπόψη την ικανότητα και πρόθεση καθενός εκ των γονέων να σεβαστεί τα δικαιώματα του άλλου, τη συμπεριφορά κάθε γονέα κατά το προηγούμενο χρονικό διάστημα και τη συμμόρφωσή του με δικαστικές αποφάσεις, εισαγγελικές διατάξεις και με προηγούμενες συμφωνίες που είχε συνάψει με τον άλλο γονέα και αφορούν το τέκνο*». Επίσης, το δικαστήριο θα πρέπει να σεβεται την ισοπία μεταξύ των γονέων και να μην κάνει διακρίσεις εξαιτίας ιδίως του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού, της φυλής, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή όποιων άλλων πεποιθήσεων, του γονέα. Μάλιστα, έχει ιδιαίτερη αξία να αναφερθεί ότι «*ανάλογα με την ωριμότητα των τέκνων πρέπει να ζητείται και να συνεκτιμάται η γνώμη του, πριν από κάθε απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα και τα συμφέροντά του, εφόσον κριθεί από το δικαστήριο ότι δεν αποτελεί προϋπόθεση καθώδηγησης ή υποβολής*».

Διαμεσολάβηση

Στα άρθρα 6 και 15 ορίζεται ότι σε περίπτωση διαφωνίας κατά την άσκηση της γονικής μέριμνας «*οι γονείς υποχρε-*

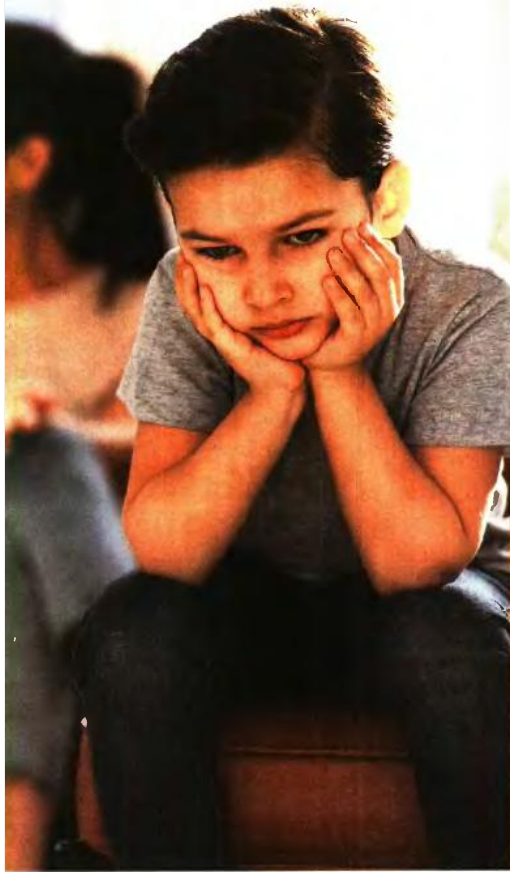
Με το νέο νομοσχέδιο για το Οικογενειακό Δίκαιο προσδιορίζονται οι συνέπειες που θα έχουν οι δύο γονείς αν δεν ασκούν σωστά τη γονική μέριμνα, ενώ ρυθμίζονται λεπτομερώς τα ζητήματα που ανακύπτουν όταν αυτή δεν είναι δυνατόν να ασκηθεί από κοινού

Διαμεσολαβητής θα αποφασίζει για το συμφέρον του παιδιού

- Τι προβλέπει το νέο σχέδιο νόμου του υπ. Δικαιοσύνης
- Αλλάζουν όλα για επιμέλεια τέκνων και χωρισμένους γονείς
- Ποιες συνέπειες θα έχουν όσοι δεν ασκούν σωστά τη γονική μέριμνα
- Πώς θα γίνεται η επικοινωνία των διαζευγμένων με τα παιδιά τους και πώς θα καθορίζονται όνομα και θρήσκευμα
- Το δικαστήριο μπορεί πλέον να ζητήσει τη γνώμη του παιδιού

του Παναγιώτη Τσιμπούκη
tak_tsi@yahoo.gr

Ο υπουργός Δικαιοσύνης Κώστας Τσιάρας είχε ανακοινώσει από το βήμα της Βουλής τη σύσταση ομάδας εργασίας προκειμένου, όπως δεσμεύτηκε, «όχι να εκκινήσει απλώς έναν διάλογο, αλλά να δρομολογήσει την οριστική επίλυση του ζητήματος»

το δυνατόν, ευρύτερης επικοινωνίας με αυτό, στην οποία περιλαμβάνεται τόσο η φυσική παρουσία και επαφή αυτού με το τέκνο όσο και η διαμονή του τέκνου στην οικία του. Ο γονέας με τον οποίο διαμένει το τέκνο οφείλει να διευκολύνει και να προωθεί την επικοινωνία του τέκνου με τον άλλον γονέα σε καθημερινή βάση. Ο χρόνος επικοινωνίας του τέκνου με φυσική παρουσία με τον γονέα, με τον οποίο δεν διαμένει, τεκμαίρεται στο 1/3 του συνολικού, εκτός αν ο γονέας αυτός ζητά μικρότερο χρόνο επικοινωνίας ή για λόγους που αφορούν στις συνθήκες διαβίωσης ή στο συμφέρον του τέκνου επιβάλλεται να καθοριστεί μικρότερος ή μεγαλύτερος χρόνος επικοινωνίας, εφόσον, σε κάθε περίπτωση, δεν διαταράσσεται η καθημερινότητα του τέκνου. Αποκλεισμός ή περιορισμός της επικοινωνίας είναι δυνατός μόνο για εξαιρετικά σοβαρούς λόγους, ιδίως όταν ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για ενδοοικογενειακή βία ή για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής». Την ίδια στιγμή, «οι γονείς δεν έχουν το δικαίωμα να εμποδίζουν την επικοινωνία του τέκνου με τους ανώτερους ανιόντες και τους αδελφούς του, εκτός αν συντρέχει σπουδαίος λόγος, με τρίτους που έχουν αναπτύξει μαζί του κοινωνικοσυνασθηματική σχέση οικογενειακής φύσης, εφόσον με την επικοινωνία εξυπηρετείται το συμφέρον του τέκνου».

Κακή άσκηση γονικής μέριμνας

Το νομοσχέδιο προσδιορίζει τι συνιστά κακή άσκηση της γονικής μέριμνας, αλλά και τις συνέπειες. Χαρακτηριστικά στο άρθρο 14 αναφέρεται: «Αν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτουργημά τους για την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή τη διοίκηση της περιουσίας του ή αν ασκούν το δικαίωμα αυτό καταχρηστικά ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτό, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το ζητήσουν ο άλλος γονέας ή οι πλησιέστεροι συγγενείς του τέκνου ή ο εισαγγελέας, να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο. Κακή άσκηση της γονικής μέριμνας συνιστούν ιδίως: 1. Η υπαίτια μη συμμόρφωση προς αποφάσεις και διατάξεις δικαστικών και εισαγγελικών αρχών που αφορούν το τέκνο ή προς την τυχόν υπάρχουσα συμφωνία των γονέων για την άσκηση της γονικής μέριμνας. 2. Η διατάραξη της συνασθηματικής σχέσης του τέκνου με τον άλλο γονέα και την οικογένειά του και η με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτούς. 3. Η υπαίτια παράβαση των όρων της συμφωνίας των γονέων ή της δικαστικής απόφασης για την επικοινωνία του τέκνου με τον γονέα με τον οποίο δεν διαμένει και η με κάθε άλλο τρόπο παρεμπόδιση της επικοινωνίας. 4. Η κακή άσκηση και η υπαίτια παράλειψη της άσκησης του δικαιώματος επικοινωνίας από τον δικαιούχο γονέα. 5. Η αδικαιολόγητη άρνηση του γονέα να καταβάλει τη διατροφή που επιδικάστηκε στο τέκνο από το δικαστήριο ή συμφωνήθηκε μεταξύ των γονέων. Η αμετάκλητη καταδίκη του γονέα για ενδοοικογενειακή βία ή για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής».

Δευκρινίζεται ότι το δικαστήριο στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να αφαιρέσει από τον «υπαίτιο γονέα» την άσκηση γονικής μέριμνας ή την επιμέλεια ολάκ ή μερικά και να την αναθέσει αποκλειστικά στον άλλον γονέα, καθώς και να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο προς διασφάλιση του συμφέροντος του παιδιού. Μάλιστα, σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις ο εισαγγελέας μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο για την προστασία του παιδιού μέχρι να εκδοθεί η δικαστική απόφαση.

Επιμέλεια δικαστών

Στο άρθρο 16 ορίζεται ότι στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών θα επιμορφώνονται δικαστές και εισαγγελέες και αυτοί και μόνο θα επιλαμβάνονται οικογενειακών υποθέσεων.

όνται να καταβάλλουν προσπάθεια για την εξείρεση κοινά αποδεκτών λύσεων, προσφεύγοντας, αν είναι απαραίτητο, σε διαμεσολάβηση». Αν όμως διαφωνούν και «το συμφέρον του τέκνου επιβάλλει να ληφθεί απόφαση, αποφασίζει το δικαστήριο», ενώ ο ορισμός του διαμεσολαβητή από το δικαστήριο θα γίνεται από ειδικό μπρόδο οικογενειακών διαμεσολαβητών.

Παρέκλιση από την κοινή άσκηση της γονικής μέριμνας

Παράλληλα, αναφέρεται ότι οι γονείς μπορούν με έγγραφο να ρυθμίζουν, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δύο ετών, διαφορετικά την κατανομή της γονικής μέριμνας και να καθορίζουν τον τόπο κατοικίας του τέκνου τους, τον γονέα με τον οποίο θα διαμένει, καθώς και τον τρόπο επικοινωνίας του με τον άλλο γονέα. Αν δεν είναι δυνατή η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας εξαιτίας, π.χ., διαφωνίας των συζύγων και ιδίως αν ο ένας γονέας διαφέρει ή δεν συμπτύσσεται σε αυτή ή δεν τηρεί την υπάρχουσα συμφωνία, τότε το δικαστήριο μπορεί ανάλογα με την περίπτωση να α) καταλείπει την άσκηση της γονικής μέριμνας μεταξύ των γονέων, να εξειδικεύσει τον τρόπο άσκησης της στα καθ' ιδίαν θέματα ή να αναθέσει την άσκηση της γονικής μέριμνας στον έναν γονέα ή σε τρίτο, β) διατάξει πραγματογνωμοσύνη ή να λάβει οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέτρο και γ) διατάξει διαμεσολάβηση ή την επανάληψη της οριζοντας συγχρόνως τον διαμεσολαβητή.

Τέκνα εκτός γάμου

Στο άρθρο 9 ορίζεται ότι η «γονική μέριμνα του ανηλικού τέκνου που γεννήθηκε και παραμένει χωρίς γάμο των γο-

νέων του ανήκει στη μητέρα του». Σε περίπτωση που το παιδί αναγνωρίστηκε από τον πατέρα αποκτά γονική μέριμνα και ο πατέρας. Ωστόσο, σε περίπτωση δικαστικής αναγνώρισης στην οποία αντιδικησε ο πατέρας, «αυτός δεν ασκεί γονική μέριμνα ούτε αναπληρώνει τη μητέρα στην άσκηση της, εκτός αν υπάρχει συμφωνία των γονέων».

Επιμέλεια, θρησκεία και υγεία

Στο άρθρο 10 αναφέρεται ότι όταν «η επιμέλεια ασκείται από τον ένα γονέα ή έχει γίνει κατανομή της μεταξύ των γονέων, οι αποφάσεις για την ονοματοδοσία του παιδιού, για το θρήσκευμα, για ζητήματα της υγείας του, εκτός από τα επείγοντα και τα εντελώς τρέχοντα, καθώς και για ζητήματα εκπαίδευσης που επιδρούν αποφασιστικά στο μέλλον του, λαμβάνονται και από τους δύο γονείς από κοινού». Ακόμη, για «τη μεταβολή του τόπου διαμονής του τέκνου που επιδρά ουσιαστικά στο δικαίωμα επικοινωνίας του γονέα με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο απαιτείται προηγούμενη έγγραφη συμφωνία των γονέων ή προηγούμενη δικαστική απόφαση που εκδίδεται μετά από αίτηση ενός από τους γονείς. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει κάθε πρόσφορο μέτρο». Πάντως, «ο γονέας στον οποίο δεν έχει ανατεθεί η άσκηση της γονικής μέριμνας έχει το δικαίωμα να ζητά από τον άλλο πληροφορίες για το πρόσωπο και την περιουσία του τέκνου».

Δικαίωμα επικοινωνίας

Στο άρθρο 13 ορίζονται τα ζητήματα επικοινωνίας των γονέων με το παιδί. Συγκεκριμένα, το άρθρο 1520 του Α.Κ. αντικαθίσταται ως εξής: «Ο γονέας με τον οποίο δεν διαμένει το τέκνο έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση της, κατά

Βάζουν στο στόχαστρο τις άδειες μητρότητας

Εισηγούνται πλήρη απαλλαγή των επιχειρήσεων από το μισθολογικό κόστος όλων των αδειών τοκετού

Ρεπορτάζ

Γιώργος Κόκκινος

● Εν συντομία

Μετά τα επδόματα του ΟΑΕΔ στο τραπέζι του Προκρούστη μπαίνει ό,τι σχετίζεται με την προστασία της μητρότητας καθώς η επιτροπή Πισσαριδίου θεωρεί ότι έτσι θα αυξηθεί η απασχόληση.

● Γιατί ενδιαφέρει

Η κατεδάφιση κάθε έννοιας κοινωνικού κράτους είναι σταθερά της πολιτικής της κυβέρνησης Μητσοτάκη.

Το 70% του σχεδίου Πισσαριδίου έχει ενσωματωθεί, σύμφωνα με τις κυβερνητικές διαρροές, στο υπό κατάρτιση σχέδιο που θα υποβληθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης. Ωστόσο μένει ένα 30% των προτάσεων που είναι ακόμη στην... αναμονή. Αυτό που απομένει αφορά το κοινωνικό κράτος ή για να ακριβολογούμε την κατάργησή του.

Τι προβλέπει η νομοθεσία

Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας, για τις εργαζόμενες έγκυες μητέρας (ιδιωτικού τομέα) προβλέπονται τα εξής:

- **Άδεια τοκετού και λοχείας 4 μήνες:** Χορηγούνται 8 εβδομάδες πριν από τον τοκετό και 9 εβδομάδες μετά. Το 50% των αποδοχών καταβάλλεται από τον ΕΦΚΑ ενώ από το υπόλοιπο τα 3/4 από τον ΟΑΕΔ και το 1/4 από την επιχείρηση.

- **Άδεια θηλασμού 3,7 μήνες:** Χορηγείται σε ώρες (μειωμένα ωράρια εργασίας) ή σε άδεια, ενώ το κόστος βαρύνει την επιχείρηση.

- **Ειδική άδεια μητρότητας 6 μήνες:** Με μειωμένες αποδοχές (όσο ο κατώτατος μισθός της ΕΓΣΣΕ) που καταβάλλονται από τον ΟΑΕΔ.

- **Γονική άδεια ανατροφής 4 μήνες:** Άδεια άνευ αποδοχών.

- **Επίδομα τοκετού:** Όσο τα 30 ημερομίσθια ΕΓΣΣΕ για δαπάνες μαιευτήριου ή νοσοκομείου και καταβάλλεται από τον ΕΦΚΑ.

Αν αθροίσουμε όλα τα παραπάνω, τότε το κόστος ανέρχεται σε περίπου 1 δισ. ετησίως. Αναλυτικότερα, το κόστος των αδειών ανά άτομο (βάσει του μέσου μισθού) είναι 1.200Χ16,7%Χ24,81%

=1.747, ανέρχεται δηλαδή στις 19.800 ευρώ ανά τοκετό. Άρα το συνολικό ετήσιο κόστος (έστω 55.000 γεννήσεις) φτάνει περίπου στο 1 δισ. ευρώ ετησίως.

Από το ποσό αυτό, το 40% βαρύνει τις επιχειρήσεις ενώ από το υπόλοιπο το 40% καταβάλλεται από τον ΟΑΕΔ και το 20% (ως επίδομα ασθένειας) από τον ΕΦΚΑ.

γενέσθαι στο σύστημα των αδειών μητρότητας. Αλλιώς δεν χωρά αμφιβολία ότι αυτοί οι στρατευμένοι επιστήμονες, που κάθε φορά ονομάζονται «σοφοί», απλώς προσδίδουν δάθεν επιστημονικό κύρος σε προεπιλεγμένες κυβερνητικές προθέσεις. Είναι δε, για να είμαστε αμερόληπτοι, διαχρονικά στρατηγικά που έχει υιοθετηθεί από όλες σχεδόν τις κυβερνήσεις, συμπεριλαμβανομένης και αυτής του ΣΥΡΙΖΑ.

Η εισήγηση λοιπόν της επιτροπής Πισσαριδίου (σελ. 151) στοχεύει στην πλήρη απαλλαγή των επιχειρήσεων από το μισθολογικό κόστος όλων των αδειών που σχετίζονται με τον τοκετό.

Η υποκρισία των «σοφών»

Είναι τέτοια η προσπάθεια να καταργήσουν έστω και τα ψήγματα του κοινωνικού κράτους που οι στρατευμένοι επιστήμονες κάνουν λόγο για αύξηση της απασχόλησης των γυναικών μέσα από την κατάργηση των αδειών μητρότητας! Για να φτάσουν στο πραγματικά εξοργιστικό (και εξόχως αντιεπιτημονικό) αυτό συμπέρασμα επικαλούνται υπαρκτά προβλήματα των γυναικών, όπως τα χαμηλά ποσοστά απασχόλησης, την ανισότητα ευκαιριών στην αγορά εργασίας, την υποεκπροσώπηση τους σε υψηλές ποιότητας θέσεις εργασίας... αλλά και το μισθολογικό χάσμα με τους άντρες! Βέβαια αυτά είναι υπαρκτά και δομικά στοιχεία της ελληνικής αγοράς εργασίας, αλλά πόρρω απέχουν από το να αποδοθούν μόνο στο ζήτημα των αδειών μητρότητας!

Είναι χαρακτηριστικό της προσπάθειας εξεύρεσης δικαιολογιών για τη φαιδρή αυτή πρόταση ότι προτείνουν να ενταχτεί η πρόληψη γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία στην έννοια της... κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων.

Ετσι καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι το ισχύον σύστημα ουσιαστικά τιμωρεί (επιβάλλει κόστος) τις επιχειρήσεις για την πρόληψη γυναικών σε αναπαραγωγική ηλικία και προτείνουν την απομάκρυνση του αντικινήτρου αυτού, δηλαδή των αδειών μητρότητας.

Documento γνώμη

Κώστας Νικολάου

Ίδρυση Ταμείου Μητρότητας & Φροντίδας Παιδιού

Είναι προφανές ότι οι εισηγήσεις της επιτροπής Πισσαριδίου οδηγούν σε πλήρη κατάργηση των αδειών μητρότητας, οι οποίες πλέον τίθενται στον «αέρα» και φέρουν νέες αλυσιδωτές εκρήξεις στα προβλήματα των γυναικών που θα οξυνθούν ακόμη περαιτέρω, αλλά βεβαία βαρύτερες και αρνητικές επιδράσεις θα υπάρξουν τόσο στο οικογενειακό περιβάλλον όσο και στο δημογραφικό πρόβλημα της χώρας!

Με βάση τα παραπάνω απαιτείται και προτείνεται η ίδρυση ενός Ταμείου Μητρότητας & Φροντίδας Παιδιού (κλάδος του ΕΦΚΑ) με σκοπό την πλήρη κάλυψη όλων των δαπανών του τοκετού και της παιδικής φροντίδας. Τα έσοδα θα προέρχονται από ασφαλιστικές εισφορές σε αναλογία 4/9 των εργαζομένων, 3/9 του κράτους, 2/9 των ασφαλισμένων (κατά τα πρότυπα του ΙΚΑ) καθώς και των προβλεπόμενων πόρων των ΟΑΕΔ & ΕΟΠΥΥ. Το ταμείο θα καλύπτει όλα τα βάρη έως την προσχολική ηλικία και θα καταβάλλει όλα τα έξοδα τοκετού, το αντίτιμο των αδειών τοκετού & λοχείας τουλάχιστο για ένα έτος, της άδειας φροντίδας παιδιού (τρεις ώρες) ημερησίως για τα επόμενα τρία έτη (εναλλακτικά χορηγείται και στον σύζυγο), καθώς και το αντίτιμο του βρεφονηπιακού & παιδικού σταθμού κ.λπ.

Το εξοργιστικό και αντιεπιτημονικό επιχειρήματα των «σοφών» κάνει λόγο για αύξηση της απασχόλησης των γυναικών μέσα από την κατάργηση των αδειών μητρότητας

*Ο Κώστας Νικολάου είναι μέλος Διοικούσας Επιτροπής ΚΕΠΕΑ/ΓΣΕΕ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΗΣ

Μεγαλύτερη ευελιξία στην κατανομή του χρόνου εργασίας, αύξηση των επιτρεπόμενων ωρών υπερωρίας στη βιομηχανία, ευελιξία και στις επιλογές του τρόπου «επιστροφής» της επιπλέον απασχόλησης, αλλαγές στον συνδικαλιστικό νόμο και στον τρόπο ψηφοφορίας για την εκλογή των συνδικαλιστικών εκπροσώπων και καθιέρωση της ηλεκτρονικής κάρτας εργασίας περιλαμβάνει το νομοσχέδιο του υπουργείου Εργασίας, το οποίο αναμένεται να έλθει προς ψήφιση στη Βουλή τις επόμενες εβδομάδες. Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που «ετοιμάζεται» εδώ και μήνες, οι αλλαγές που περιέχει έχουν προαναγγελθεί από τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, έχουν συζητηθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο και σε έναν μεγάλο βαθμό αποτελούν κεντρική «μεταρρυθμιστική επιλογή» της κυβέρνησης.

Τα κόμματα της αντιπολίτευσης

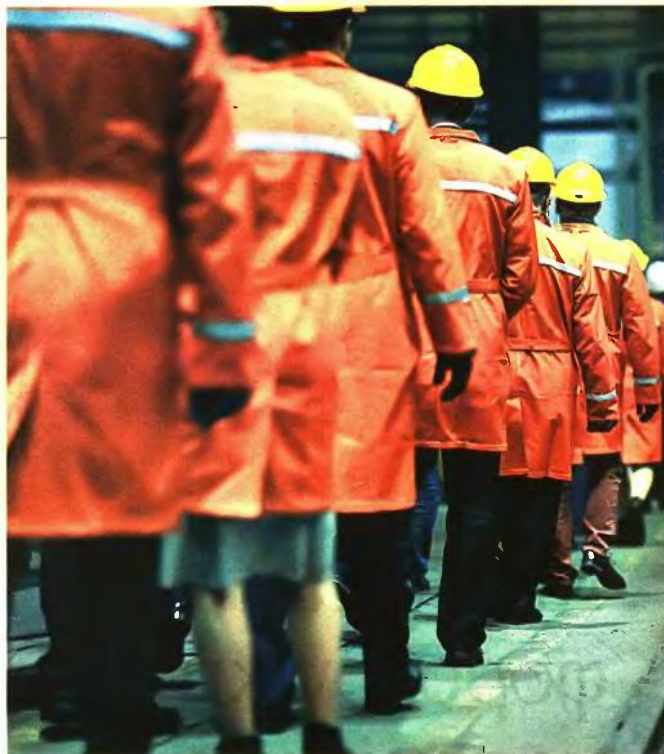
Εξ αυτού του λόγου, το συγκεκριμένο νομοσχέδιο – από κοινού με το άλλο νομοσχέδιο για τη μετατροπή σε κεφαλαιοποιητικού του συστήματος της επικουρικής ασφάλισης – αναμένεται να προκαλέσει έντονες πολιτικές συγκρούσεις με τα κόμματα της αντιπολίτευσης, ιδιαίτερως με τον ΣΥΡΙΖΑ και το ΚΚΕ.

Ήδη από την πλευρά της αντιπολίτευσης έχουν διατυπωθεί απόψεις για «επερχόμενο εργασιακό οδοσπρώγερ», «επίθεση στους εργαζομένους», ενώ τα συγκεκριμένα κόμματα προεδοποιούν την κυβέρνηση για οξείες αντιδράσεις.

Οι προτάσεις της Επιτροπής Πισσαρίδη

Οι αλλαγές στα εργασιακά βασίζονται – σε μεγάλο βαθμό – στις προτάσεις της Επιτροπής Πισσαρίδη και προβλέπουν ευελιξία στη χρήση των υπερωριών, ψηφιακό ωράριο, θέσπιση ηλεκτρονικής κάρτας εργασίας, ηλεκτρονική ψηφοφορία των συνδικαλιστών για τη λήψη αποφάσεων, ενώ έρχεται νέο θεσμικό πλαίσιο για την τηλεργασία.

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο, οι επιχειρήσεις θα μπορούν να απασχολούν, με συγκεκριμένες προϋποθέσεις, εργαζομένους έως 10 ώρες ημερησίως, χωρίς πρόσθετη αμοιβή, εφόσον εντός εξαμήνου εξοφλούν τις επιπλέον ώρες πέραν του 8ώρου, με αντίστοιχη μείωση ωρών σε άλλες εργάσιμες ημέρες ή με ρεπό ή με ημέρες αδειάς.

Προάγγελος συγκρούσεων το εργασιακό νομοσχέδιο

Οι επιχειρήσεις θα μπορούν να απασχολούν εργαζομένους έως 10 ώρες ημερησίως χωρίς πρόσθετη αμοιβή, εφόσον εντός εξαμήνου εξοφλούν τις επιπλέον ώρες πέραν του 8ώρου με ρεπό ή ημέρες αδειάς

Οι συμφωνημένοι του χρόνου εργασίας μπορούν να ολοκληρώνονται είτε στο εξόμνη είτε σε διάστημα ενός έτους.

Το πράσινο φως για τους συμφωνησιμους των ωρών υπεργασίας ή υπερωρίας με μείωση εργάσιμου χρόνου σε άλλη χρονική στιγμή εντός έτηνου θα μπορεί να δίνει το Ανώτατο Συμβούλιο Εργασίας, μετά από προσφυγή του εργοδότη, αν δεν είναι εφικτή η υπογραφη επιχειρησιακής σύμβασης.

Συνδικαλιστικός νόμος και πραγματικότητα

Οι νέες ρυθμίσεις για τον συνδικαλιστικό νόμο είναι στοχευμένες, ώστε να προσαρμόσουν τις συνδικαλιστικές διαδικασίες στα σύγχρονα δεδομένα, για να

ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα. Οι αλλαγές περιλαμβάνουν την καθιέρωση ηλεκτρονικής ψηφοφορίας στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων κήρυξης απεργίας, τη δημιουργία ηλεκτρονικού συνδικαλιστικού μητρώου, την τροποποίηση των προνομιών (προστασία και άδεια) των συνδικαλιστών, αλλά και αλλαγές στο καθεστώς του προσωπικού ασφαλείας (40% του προσωπικού), το οποίο απασχολείται κατά τη διάρκεια της απεργίας σε ευαίσθητους τομείς της οικονομίας.

Online παρακολούθηση του ωραρίου

Επίσης καθιερώνεται η ηλεκτρονική-ψηφιακή κάρτα εργασίας, με την οποία οι εργοδότες θα ενημερώνουν

ψηφιακά για τα ωράρια και τις αλλαγές, επιτρέποντας τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας. Με το νέο σύστημα θα είναι εφικτή η online παρακολούθηση του πραγματικού ωραρίου των εργαζομένων, γεγονός που θα συμβάλει στην καταπολέμηση της «μιάρης εργασίας» και των απλήρωτων υπερωριών και στη διευκόλυνση της διευθέτησης του ωραρίου.

Με άλλες διατάξεις καθιερώνονται ως υποχρεωτικές άρνες η Πρωτοχρονιά και η 28η Οκτωβρίου.

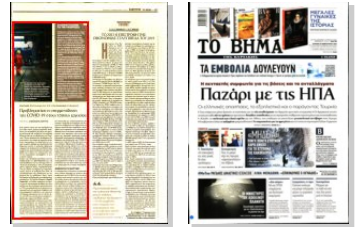
Καταργείται η διάκριση στις αποζημιώσεις απόλυσης μεταξύ υπαλλήλων και εργατοτεχνιτών και θεσπίζονται επιπλέον άδειες για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων.

3. ΕΛΑΣΤΙΚΟ ΟΚΤΑΩΡΟ ΚΑΙ ΜΟΝΙΜΗ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ ΦΕΡΝΕΙ ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ...

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/02/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/02/2021

Σελίδα: 35

Οι αλλαγές στα εργασιακά προβλέπουν ευελιξία στη χρήση των υπερωριών, ψηφιακό ωράριο, θέσπιση ηλεκτρονικής κάρτας εργασίας, ηλεκτρονική ψηφοφορία των συνδικαλιστών για τη λήψη αποφάσεων, ενώ έρχεται νέο θεσμικό πλαίσιο για την τηλεργασία

ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΗΛΕΡΓΑΣΙΑ

Σταθερούς κανόνες για την τηλεργασία που ασφαλώς θα μείνει στις περισσότερες επιχειρήσεις και στη μετά κορωνοϊό εποχή περιλαμβάνει το κυβερνητικό σχέδιο. Βασική αρχή είναι ο πλήρης σεβασμός των εργασιακών σχέσεων, όπως αυτές διαμορφώνονται μετά από τις αλλαγές σε συνδυασμό με την κάλυψη από τον εργοδότη του κόστους εξοπλισμού για τους εργαζομένους με καθεστώς τηλεργασίας.

Η εξ αποστάσεως εργασία θα συμφωνείται και θα μπορεί να παρέχεται κατά πλήρη, μερική ή εκ περιτροπής απασχόληση, όπως επίσης αυτοτελώς ή ακόμη και σε συνδυασμό με απασχόληση στις εγκαταστάσεις του εργοδότη.

Επίσης θα προβλέπεται συγκεκριμένο καθορισμένο ωράριο που ο εργαζόμενος θα παρέχει την εργασία του, καθώς σήμερα έχει διαπιστωθεί ότι δεν υπάρχει κανένα όριο.

Η επιχείρηση θα υποχρεούται να καλύπτει το κόστος του εξοπλισμού (laptop, σύνδεση με το Διαδίκτυο) και τη συντήρησή του.

Προβληματισμός υπάρχει για τους κανόνες που θα ισχύουν στον δημόσιο τομέα καθώς σε πολλούς τομείς (π.χ. στις Εφορίες) η εξ αποστάσεως εργασία λειτουργεί σε διαλυτικά.

ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Προβληματίζει η υπερμετάδοση της COVID-19 στους τόπους εργασίας

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΑΨΥΛΗΣ

Ενα σχέδιο νόμου για την πρόληψη και την υγεία στους χώρους εργασίας κατέθεσε την περασμένη Δευτέρα για πρώτη ανάγνωση και συζήτηση στη γαλλική Εθνοσυνέλευση η κυβέρνηση του Παρισίου. Με την εμπειρία της πανδημίας του κορωνοϊού, που έφερε με τραγικό τρόπο στην επικαιρότητα σε ολόκληρο τον κόσμο το μείζον ζήτημα της προστασίας της δημόσιας υγείας, η γαλλική κυβέρνηση επιχειρεί να εξειδικεύσει την Εθνική Διακλαδική και Διεπαγγελματική Συμφωνία (ANI) για το θέμα, που επικύρωσαν στις 10 του περασμένου Δεκεμβρίου οι κοινωνικοί εταίροι.

Στόχος της γαλλικής προεδρίας και της κυβέρνησης του Ζαν Καστέξ είναι να επανακαθορίσει και να εκσυγχρονίσει το «έωλο και ανεπαρκές», όπως το χαρακτηρίζει ο γαλλικός Τύπος, νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα θέματα της δημόσιας υγείας. Και να το ρυθμίσει έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις τις σημερινές και του μέλλοντος. Διότι, όπως διακρίνισε η βουλευτής της κυβερνητικής παράταξης «Η Γαλλία Εμπρός» Καρόλ Γκρανζάν, «η Γαλλία αφιερώνει σε έρευνες για τις υγειονομικές συνθήκες και τους κινδύνους στους χώρους εργασίας μόνο το 3% των ασφαλιστικών εισφορών που προορίζονται για εργατικά ατυχήματα και επαγγελματικές ασθένειες, την ώρα που η Γερμανία αφιερώνει για τον σκοπό αυτόν το 10% των αντίστοιχων εισφορών». Πρόληψη, παρακολούθηση, αρωγή. Το νέο νομοθέτημα καθιερώνει μια «βασική δυνατότητα» του εργαζομένου για εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας στον χώρο δουλειάς. Υπηρεσίες που πλέον μετεξελισσονται και διευρύνονται καθώς θα λειτουργούν σε τρεις άξονες: την πρόληψη, την ιατρική παρακολούθηση και

την αποτροπή της «επαγγελματικής απόσυρσης», δηλαδή τη διατήρηση στη δουλειά των υπαλλήλων που πλήττονται από κάποιο αφιρδιαστικό πρόβλημα υγείας. «Μετά την καραντίνα του περασμένου Μαρτίου και το κλείσιμο ορισμένων υπηρεσιών που αφορούν την υγεία στον χώρο της εργασίας ανέκυψαν μείζονα ζητήματα υγειονομικής ασφάλειας, δεδομένης της εξάπλωσης της COVID-19» σημείωσε η Καρόλ Γκρανζάν μιλώντας στο Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων. Η γαλλίδα βουλευτής εξήγησε ότι η πανδημία ανέδειξε πρόσθετα ζητήματα υγειονομικής προστασίας των εργαζομένων. Είναι εξάλλου γνωστό ότι σε πανευρωπαϊκό επίπεδο αλλά και εκτός Ευρώπης βρίσκεται σε εξέλιξη μια άτυπη διεγκυστίδα μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας και του επιχειρηματικού κόσμου, που αφορά την ασφάλεια και την προστασία της υγείας των εργαζομένων εν καιρώ πανδημίας.

Αναζητώντας τη χρυσή τομή

Οι επιδημιολόγοι θεωρούν εκ προοιμίου τους τόπους εργασίας ως χώρους υπερμετάδοσης της COVID-19 και συνιστούν τη λήψη υγειονομικών μέτρων που πολλές φορές είναι αντικειμενικά αδύνατον να εφαρμόσουν οι επιχειρήσεις. Από την άλλη πλευρά ο κόσμος της εργοδοσίας, που έχει υποστεί το βαρύ πλήγμα των γενικότερων κοινωνικών περιορισμών που επέβαλε η ανάγκη αντιμετώπισης της πανδημίας, πιέζει τις κυβερνήσεις να αντιμετωπίσουν με «ρεαλισμό» τις συστάσεις των επιστημόνων και να φροντίσουν ώστε να μην υποστεί ανήκεστο βλάβη η παραγωγή. Είναι προφανές ότι η «αδανική ισορροπία» μεταξύ ασφάλειας των εργαζομένων και λειτουργικής απόδοσης των επιχειρήσεων είναι ένα ζητούμενο που δημιουργεί μείζονες πονοκεφάλους στα κυβερνητικά επιτελεία εν καιρώ παγκόσμιας υγειονομικής κρίσης και οικονομικής ύφεσης.

4. ΜΕΡΙΜΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΥΟ ΓΟΝΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΔΙΑΖΥΓΙΟ

Μέσο: ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 21/02/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 21/02/2021

Σελίδα: 61

Συνέπειες για την κακή άσκηση επιμέλειας

Ιδιαίτερη βαρύτητα έχει και η νομοθετική ρύθμιση που αφορά την άσκηση κακής επιμέλειας με συνέπειες για τον γονιό εκείνον που δεν τηρεί τον νόμο. Η υπαίτια μη συμμόρφωση προς αποφάσεις και πράξεις δικαστικών αρχών που αφορούν τα παιδιά, η υπαίτια παράβαση των όρων της συμφωνίας των γονιών ή της δικαστικής απόφασης για την επικοινωνία του

παιδιού με τον γονιό, η αδικαιολόγητη άρνηση του γονιού να καταβάλει τη διατροφή που επιδικάστηκε από το δικαστήριο ή συμφωνήθηκε μεταξύ των γονέων, η τέλεση υπό οποιαδήποτε μορφή οικογενειακής βίας από τον γονιό σε βάρος του παιδιού είναι μερικές από τις περιπτώσεις που μπορεί να εμπιπτούν στο πλέγμα της «κακής άσκησης της επιμέλειας».

Στον δρόμο προς τη Βουλή το νομοσχέδιο για το Οικογενειακό Δίκαιο - Ρυθμίζεται μία σειρά από σύνθετα και ευαίσθητα ζητήματα με γνώμονα το συμφέρον του παιδιού μετά το διαζύγιο

Μέριμνα και από τους δύο γονείς

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΜΙΝΑ ΜΟΥΣΤΑΚΑ

Τριάντα οκτώ χρόνια ζωής μετρά το νομικό πλαίσιο για το Οικογενειακό Δίκαιο, το οποίο σύστημα αλλάζει με το νομοσχέδιο που αναμένεται να φέρει άμεσα ο υπουργός Δικαιοσύνης **Κώστας Τσιόρας**, καθώς διατάξεις του δεν κρίνονται πλέον επαρκείς για να καλύψουν τις κοινωνικές συνθήκες, οι οποίες έχουν μεταβληθεί από το 1983, οπότε και τέθηκε σε ισχύ.

Τα στατιστικά στοιχεία αποκαλύπτουν μια ραγδαία αύξηση των οικογενειακών διαφορών που οδηγούνται στα δικαστήρια. Είναι ενδεικτικό πως τα τελευταία χρόνια οι οικογενειακές διαφορές που εισήχθησαν προς εκδίκαση σε πρώτο βαθμό έχουν αυξηθεί από 9.799 το 2016 σε 15.863 το 2019.

Με το σχέδιο νόμου ρυθμίζονται μία σειρά από σύνθετα και ευαίσθητα ζητήματα με γνώμονα το συμφέρον του παιδιού μετά το διαζύγιο των γονέων του. Το μεγάλο ερώτημα βέβαια – αυτό μένει να αποδειχθεί στην πράξη μετά την ψήφιση και την εφαρμογή του – είναι αν μπορεί ή αν είναι αρκετός ένας νόμος για να ρυθμίσει τέτοιου είδους σύνθετα θέματα.

Ο θεσμός της συνεπιμέλειας

Πριν από λίγους μήνες το Πρωτοδικείο Λασιθίου εξέδωσε μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα απόφαση ως προς τον θεσμό της συνεπιμέλειας, με επίκεντρο το παιδί, θέτοντας ως όριο για την επιτυχή έκβασή του την αρμονική σχέση των γονέων. Και αυτή, κατά γενική ομολογία, είναι μια παράμετρος που δεν μπορεί να επιβάλει κανένας νόμος. Στο σκεπτικό της δικαστικής απόφασης σημειώνεται, μεταξύ άλλων, πως ο θεσμός της συνεπιμέλειας απαιτεί οι διαπροσωπικές σχέσεις των εν διαστάσει γονέων να διακατέχονται από το μέγιστο δυνατό επίπεδο αμοιβαίας αγάπης, εμπιστοσύνης, κατανόησης και αγαστής συνεργασίας, ώστε το τέκνο, το οποίο θα καλείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα να μεταβαίνει από τη μία οικία στην

Τα στατιστικά στοιχεία αποκαλύπτουν μια ραγδαία αύξηση των οικογενειακών διαφορών που οδηγούνται στα δικαστήρια

άλλη και είναι ήδη επιφορτισμένο με την έλλειψη μόνιμης εγκατάστασης και τη συνεχή εναλλαγή οικιακού περιβάλλοντος, να μην επιφορτώνεται και με το βάρος των ανακουπισμών αυτών συγκρούσεων.

Με τις διατάξεις του προωθούμενου νομοσχεδίου επιχειρείται να δημιουργηθεί, μετά τη διάσπαση του γάμου βίου, εν τέλει ένα περιβάλλον χωρίς εντάσεις για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προ-

σωπικότητας του ανηλίκου, που πολλές φορές, όπως έχει δείξει η δικαστηριακή πρακτική, βρίσκεται στη μέση σφοδρής αντιδικίας ανάμεσα στους γονείς του. Το νομοσχέδιο που επεξεργάστηκε αρμόδια επιτροπή υπό την προεδρία του επίτιμου εισαγγελέα του Αρείου Πάγου **Ιωάννη Τέντε**, εκτός απροόπτου, αναμένεται να συζητηθεί άμεσα – ίσως και μέσα στην εβδομάδα – στο Υπουργικό Συμβούλιο, και αμέσως με-

τά να πάρει τον δρόμο για ψήφιση στη Βουλή.

Οι βασικές αλλαγές

Με το νομοσχέδιο καθιερώνεται με τον πλέον επίσημο τρόπο η από κοινού άσκηση της γονικής μέριμνας και από τους δύο γονείς ακόμα και μετά τη διάσπαση του γάμου βίου. Οι γονείς δηλαδή θα μπορούν να αποφασίζουν από κοινού για όλα τα κρίσιμα ζητήματα που αφο-

ρούν τη ζωή των παιδιών τους, όπως για παράδειγμα την επιλογή του σχολείου, την ιατροφαρμακευτική του περιθαλψη και την ονοματοδοσία.

Ιδιαίτερα σημαντικό είναι το γεγονός ότι για πρώτη φορά θεσπίζεται το ελάχιστο μαχητό τεκμήριο του 1/3 για την επικοινωνία του τέκνου με τον γονέα που δεν διαμένει μαζί του. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι διευρύνονται τα χρονικά και ποιοτικά όρια

της επικοινωνίας ανάμεσα στο παιδί και τον γονέα με τον οποίο δεν μένει μαζί. Η αυξημένη επικοινωνία γίνεται προς όφελος του παιδιού.

Επιπλέον, είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι αξιοποιείται ο θεσμός της διαμεσολάβησης, δηλαδή του γονεϊκού ακόμα και μετά τη διάσπαση του γάμου βίου, και αντιδικιών μεταξύ των πρώην συζύγων με σημείο αναφοράς το παιδί, εκτός δικαστηρίου, από ειδικούς διαμεσολαβητές που ήδη υπάρχουν και στους οποίους ανατίθεται η λύση και αυτών των ευαίσθητων οικογενειακών διαφορών. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης οι διάδικοι που ακολουθούν τη μέθοδο αυτή για τις οικογενειακές διαφορές καταφέρνουν σε ποσοστό 20% να επιλύουν τις διαφορές τους αποφεύγοντας το επόμενο στάδιο της προσφυγής στα δικαστήρια. Επιπλέον, το 86% των διαδίκων που επιλέγουν εκουσίως τη διαμεσολάβηση καταφέρνουν να βρουν τη χρυσή τομή στη διαφορά τους.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ

Ενισχύεται ο ρόλος της Δικαιοσύνης

Σε περίπτωση που οι γονείς δεν καταφέρνουν να τα βρουν μεταξύ τους σε σχέση με κρίσιμα ζητήματα για το παιδί μπορούν, όπως συμβαίνει και σήμερα, να προσφεύγουν στα δικαστήρια. Με το σχέδιο νόμου του υπουργείου Δικαιοσύνης δηλαδή, όχι μόνο δεν καταργείται, αλλά αντίθετα ενισχύεται η δικαστική κρίση για την επίλυση των οικογενειακών διαφορών. Με την καθιέρωση του μαχητού τεκμηρίου επικοινωνίας του 1/3, όπως επίσης και των ενδεικτικών κριτηρίων κακής άσκησης της γονικής μέριμνας, ουσιαστικοποιείται η κρίση του δικαστή, ο οποίος εξετάζει διεξοδικά τα πραγματικά περιστατικά με βάση πάντοτε το αληθές και πραγματικό συμφέρον του παιδιού. Με τον τρόπο αυτόν ενισχύεται η δυνατότητα έκδοσης δικαστικών αποφάσεων που δεν θα αμφισβητούνται από τους διαδίκους και περιορίζονται οι αέναες δικαστικές διενέξεις μεταξύ των γονέων, οι οποίες αποβαίνουν τελικά σε βάρος των παιδιών. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι τα νέα δεδομένα που θα δημιουργηθούν μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου για τις αλλαγές στο Οικογενειακό Δίκαιο μπορούν να τα αξιοποιήσουν και οι γονείς για τους οποίους οι δικαστικές αποφάσεις για την επιμέλεια των παιδιών τους δεν έχουν καταστεί αμετάκλητες.